

Ч Я С Т Ъ Ш.

За сказваніето.

87. Дотука свършихмы, като показахмы съ кой начинъ ся съставлява риторическото слово; отъ колко части състои то; какъ ся распорѣждатъ тѣя неговы чѣсты, дохваткыты и тѣхныты мѣста. А сега идемъ да поговоримъ и да посочить нѣкои правила, ꙗкѣ за какъ можемъ украси и напѣстри словото си, за да бы могло да стане по-краснорѣчиво и пріятно за слушаніе. Това можемъ извърши чрѣзъ сказаніето, което идемъ да опрѣдѣлимъ непосредственно.

88. Сказваніето не е нищо друго, освенъ начинъ на израженіе мыслити. А това быва когато отбирамы думы и рѣчи добры и приличны, свързвамы прѣдложеніята или мыслиты си на періоды и изговарямы ги разнообразно съ различни свръзки и начертанія (чъртежи) нарѣчены *фигуры*, за конто ще ся говори на дълго въ настоящѣтъ чѣсть.

За періодътъ.

89. Нѣколко прѣдложенія свързаны по между си, за да изрѣкѣтъ единъ пълнъ смысль, наричатъ ся *Періодъ*. Прѣдложенія въ періода ся дѣлятъ на *членове*, а членовети на *ставици*. Споредъ това, членъ на періода е оная чѣсть която съставлява половинѣтъ отъ разума на періода, а ставица е всякое прѣдложеніе, което влиза въ състава на члена. А всякой періодъ може да ся състави не само отъ два но и отъ повече членове, както и всякой членъ може да има нѣколко приставены прѣдложенія въ състава си спорядъ какъ то го изисква дълготата на періода, на примѣръ:

Ѣще ѿѹбо хоцете ѡ послѹшаете мене, благѡ землѡи свѣѣсте; Ѣще ли же не хоцете и не послѹшаете мене, мечъ вѡсъ поѡстъ (Исаіа).

Тойзи періодъ е съставенъ отъ два члена, а всякой отъ тѣхъ е отъ по три ставици: Ѣще ѿѹбо хоцете е първата ставица; ѡ послѹшаете мене, втора ставица; благѡ землѡи свѣѣсте третя ставица, и ето първый членъ, отдѣленъ съ